

Latweefdu Awises.

Nr. 35. Zettortdeena 28tā August 1841.

T a u n a s i n n a.

No Scheimes, Leischōs, tā 25tā Juhni.
Par Wilnas prahwestu (un arri wehl 4 zittahm guberniahm) muhsu wezzu zeinigu mahzitaju Kahrli Jurri Gilbertu cezehle; sawu jaunu prahwesta-ammatu winni tā 15tā Aprila deenā f. g. pee Kursemnes basnizas teesas usnehme. Lai Deewos tad nu palihds zeenigam prahwestam sawā svehtā augstakā ammatā weenumehr preeku un dauds baggatus auglus no sawas darboschanas redseht! Lai Deewos winneem palihds ir sawā wezzā mahzitaja ammatā jo probjam tik-patt dedsigeem pee sawas draudses strahdah un palik, kā winni muns libds schim mihsch tehwo, dahrgs padohmneeks un ihsts dwehfselu wad-dohns bijuschi! Us to lai Deewos tas Rungs palihds!

P. S.

Afbildeschana us teem wahrdeem pahr skohlahn, kas laffami Nr. 15. muhsu

fchi gadda Latw. awises.

Leelu runnu dabbujam laffih, fo dauds prah-neeki skohlahn mett prettim, sazzidami, ka skoh-las istukschoht laubis un tohs pataisoht par nab-vageem. Laffijam rehkinumu no 57 rubl. un 40 kap. fidr., fo katris behrns pagastam mak-sajoht un warr buht dascham buhs israhdiyes teem effam taisniba, kas tahdus eemeslus skohlahn zell prettim. — Bet nu ne buht teem tais-niba newaid, kā jaw lahds gohda-rakstitajs Nr. 15. un 16. irr gan labbi israhdijs.

Sinnams, bes naudas isdohfchanahm un bes leela puhsina nekur labba leeta ne gaddahs, tā-patt arri scheit. Mahtres un dadfschi aug, bes ka tohs kohpj, bet kweeschu graudinsch gribb lai tam istaisa gattawu semmi un lai to kohpj, libds kamehr nahk gattaws apzirkni. Muhsu Kur-semmitē, kur ne dihwo sahdschōs, bet kur mah-jas istaisitas pahr plazzi, gruhti behrneem no

mallu-mallahm un weetu-weetahm pa weenai weetai kohpā fanahkt. Un — schi fanahfschanahs ne warr buht bes laika un naudas tehrina. Bet ja nu ne warr zittadi pee mahzibas tikt, fo tad darriht? Woi mahzibu atstaht un atnest? Nē laffitajs — to ne darri, ja tu mihslo sawu wehdaru, jo nemahzitam wehdars stahw wairak tukfch, nedj mahzitam.

Mannum mass sirgelis, pukitis, stalli, un meistars leels us nomaukschanahs. Un kad teek wallam un eeskreen seftswiddū, tad mett pakkal-kahjas us augschu, itt kā winsch gribbetu pak-sawas kahdā jwaigsnē eemest eekfchā, un tad atkal zeltahs stahwus, itt kā gribbetu pahreit kahjas pahr wisseem jumteem pahri, un kad sahle street — tad akmini ween rihb. — Bet nu puk-fitim gribbahs ehst un winsch eeskreen stellingt eekfchā; peenahk kutscheeris klah un tam usleek eemauktus galwā un tam peelek scheit sprahdsiti un tur silsnian un iswedd traakkalvi ahrā; kad nu gribb stahwu zeltees, ne warr wairs, kad gribb spert, arr ne warr — eet kā jehrinsch, kur patihs. Scheit redsi meesas spehkam japaleek appaksch gudribas spehka. Esmu behrnu kahrtā — kad preefsch 20 gaddeem wehl lahtschus wad-dija apkahrt — daschkahrt brihnijees par mello bitteneeku! Lahds leels, resns, fabarrohts, melns, stiprs tehwinsch eet lahtschu-dihdam pakat, kur tik fchis to wedd. Un kad lahtschu-dihda sahle tauri puhest, bitteneeks zellahs neganti ruhfdams augschup, un spigulo melna muggura, un lah-zis greesch leelu galwu apkahrt, skattidamees us weenu un ohtru pussi, schauj azzis weenam un ohtram wirsu un iskare farkanu mehli ahrā, friht bāltas schkuhmes no muttes, un kad us-blauj lahtschu-dihda: mett kuhlinu! bitteneeks kratta galwu un ne gribb. Tad usschauj pa melnahm bisfahm un bitteneeks nolee galwu us semmi un sperr pakkal-kahjas us augschu un pa-

rahda sawas leetas, wellchs pahri reis par galwu pahri — un stahw kā benkis us wissahm tscheterahm kahjahn. Woi tē naw ko brihnootes? Ja bitteneeks sagrabtu ar sawahm ketahm lahtschu-dihda bohsī un tam schautu tik weenu paschu reis par galwu, jeb ja winsch wihrn mihligi apkamptu ar sawahm kahjahn un to tik weenreis firdigi peespeestu pee sawahm fruhstum, lahtschu-dihda wairs ne buhtu dsihwotajs! Bet, nu lahtschu-dihdam irr gudriba galwā un bitteneekam irr spehks eeksch wisseem kauleem, un gudriba usfwerre meefas spehku, talabb bitteneekam appaksch lahtschineeka jopaleek un winnam irr jaflaufa kā patihk lahtschineeka wahrdam. Ko jel palihds kauli spehks, kad ismanniba un gudriba nar galwā?

Kahds spehks gudribai irr, to samannisi ja atgahdajees, ka gudriba padarrijuſt zilweku par fungu par uhdeneem, semmi un gaisu un uggunim. Ut dampju fuggeem brauz preis wehju pahr uhdeneem, ar dampju ratteem brauz pahr semmes wirsu knaschaki ne kā sohss un dsehrwe pahr gaisu skreen; zilweki eerohtschus isgudrojuschi, ar ko kalmu-razzeji 2000 vehdas, ir wairak, semmes klehpī leen eekschā; tee irr isdohmajuschi buhdinas no audekla istaifitas, ar ko skreen tik angsti par gaisu, ka ir pats putni lehnisch ehrglis tik angsti ne zellahs. Kad sibbeni draude ehku nospert, zilweku gudriba irr isdohmajuschi us jumteem stangas uslift, kas to sibbeni sakerr un tai weeta semmeelaisch eekschā, kur winsch ar sawu uggunis spehku ne warr launa darriht. Tohs wissu-negantakus svehrus un tahs wissu-leelakas sūvis zilweks sinn sawaldbiht, un proht wiimeem dsihwibū atnemt zaur sawu gudribu. Usstattees tik us teem eerohtscheem, kas tewim irr pee mahjas buhschanas, usstattees us sawu karroti, sawu blohdinu, sawu grabviti, sawu nasi — usstattees us sawu freklu un wissutawu apgehrbu, mett tik azzis apkahrt us wissahm tahm leetahm, ko jaunmā, ir pee nabbagalaudim, eeraugi — un pahrdohma kahdat gudribai tur wajadseja buht flahit wissus tohs eerohtschus un tahs leetas atraſt, ar ko tu strahda-

us laukeem, par uppehm, par mescheem, ko tu walka pee ehfchanas un tad atkal salcez prahtha lohpā tahs leetas, ar ko tu gehrbees — un fannni, ko zilweku gudriba wissu ne isdarra! Ja no schihm leetahm ne neeka ne sinnatum, kahda mums tad buhtu dsihwe? Un schihs leetas naw kauli spehks, bet sapraschanas un atsishchanas un ismannibas spehks tahs irr isdohmajis un uskehris. No wissa ko patlabban fazziju, pee kuras wallodas 100000 grahamas warretu faraksticht pilnas, tu noprattisi lassitais! Kagarra spehks un ne meefas spehks ta leeta irr, kas zilwekam arridsan pee laizigas lablahschanas un pee wehdara usturreschanas un barroschanas waijaga. Un ja tu fakki: gan labbi, bet woi tad nu par gaisu un uhdenei skrehjejem un semmes klehpī lihdejeem arri weifsees ar arkli un ar sprigguli strahdaht, ja tu fakki: jums gan weizahs spalwu ahtri papihrim laist pahri un kad juhs usremmeet runnaht, wahrdi aumalam nahk no muttes, ka brihnuns irr dsirdeht, kur jums tee tā sagaddahs kohpā, bet ja buhs jaterraħs pee arfia flahit, woi tad sinnaseet waggu likt waggai pareisi blakkam? Un ja ar sprigguli eeseet par kohni, tad peeri un pakauſi zittieem gan isdausiseet, bet graudini paliks eeksch wahrpahm eekschā, ja tā fakki, tad atbildu: gan tew buhtu ko sineetees, ka greissi man schee darbi noeet, bet tak — kad es wilfschu waggu, kats ja ne wairak pasihs, ka wagga irr, bet ja tu wilksi bohkstabu, woi pasihs ka bohkstabs irr? Mean gadda laika ne wajadsehs tanus darbus eenemtees, bet ja jaunmā ne es si mahzihts, tad tu manus darbus pateesi nefad ne warresi eenemtees! Un ja mums ammatōs buhtu japahrmainahs, pateesi man buhs wissrohka par te-wim. Un zaur ko wissrohka? Zaur to, ka mans garris spehks irr jaunās deenās zillahts un lohzihts, ka winsch irr stiapraks um muddigaks un ismannigaks par tawa garra spehku tizzis. Skohlās, labba skohlā, jaw zittu neko ne buhs darriht, kā scho: Buhs behrneem prahtu zillahlt, no meega to pamohdinaht, buhs behrneem atwehrt atsishchanu un sapraschanu, buhs to gaifmu, ko Deew s wins-

nu galwinās eelizzis, woi dauds woi
mas tur eekschā irr, darricht spihdos-
schu. Lassischau, rakstischau, rehkinaschau,
Wahzu woi Kreewu wallodu, Deewa wahrdū
un wissu fo tur mahza, us to ween skohlā mahza
behrneem prahdu zillaht un sapraschau atwehrt.
Pee tam kā bohksabi jasauz, kalabb tee tā un
ne sawadi saliki kohpā, jaw eefahk behrneem
prahdu zillaht, un tā pee wissahm simascha-
nahm irr. Barr prast lassicht un raksticht un
rehkinahkt un tak buht ihss no vadohma, ja to
lassischau un rakstischau un rehkinaschau ween
jaw turr par to leetu kas waijaga. Zaur tam
ka tew iskapts rohkā, tak wehl ne mahki plaut?
Un zaur tam, ka tew grohschi rohkās, tak wehl
ne mahki sirgu braukt? Bet nu aksal bes iskapta
ne buht ne plausi un bes grohscheem sirgu ne wal-
diss! Tā arri eeksch garrigahm leetahm. Ta
lassischana un rakstischana un rehkinaschana tik-
ween irr ta garra eerohtschi, ar fo schis us-
nemm sawus darbus strahdaht; kā bes eeroh-
tscheem rohkas darbus ne warrest strahdaht, tā-
patt arri schimni leeta. Bet tee eerohtschi ween
tevin ne neeka ne valihdschs, bes ka famannit
tohs walkaht, tāpatt ar scheem garra eeroh-
tscheem irr. Tad nu paleek pee teem wahrdeem
fo pirmitt fazziju: Skohlmeisteram buhs to gais-
mu darricht spihdoschur, fo Deews katra behrna
galwā irr eelizis, un ja winsch scho skohlu ne
proht, tad lai winsch eet fur gribbedams, bet
mannā draudse lai par skohlmeisteru ne nahk.

(Turplikkam wairak.)

X. Smeeflu sta hst in i.

Kahds pilafneeks, kas kahdā wakkārā us
balli bij isqahjis, ap püssnakti gahje us mah-
jahm. Bija lustigi dsihwojis, galvina bij itt
kreetni eestillusi; un nu, kad winsch wehjā nahze,
tam jo wairak galwu opnehme. Kahdus sohlus
gan muddigi pa eelu lihku modains staigajis, tam
likahs, ka apkahrt winau wiss rinkt greeschahs;
talabb winsch nu apstahjabs, iswilke no fulles
sawu namma atslehgu un rohkā turredams to ne-
apnizzis grohsija, ittin kā kad winsch gaisu buhtu
gribbejis woi nu aisslehgjeb atslehgt. Maks-

sauzejs, kas to paschu eelu tam prettim nahze un
mehnescha gaischumā schahdu ehrmu redseja, to
par kahdu burwi jeb paschu johdu turreja, un
kā mehms no mahmu bailehm pahremets paliske
stahwoht. Par klahdu bij peegahjis, ne drihks-
steja behgt, bihdamees, ka sprandu tam rinkt
ne apgreesch. Tā tee mu stahveja weens prett
ohtru, ne wahrdū runnadami; schis no bailehm
pahremets, winsch aksal no stipreem dsehreeneem
eeschulbis jeb eereibis. Gallā tak mans naiks-
sauzejs, kad pirmas bailes jaw druszin bij pah-
gahjuschas, drohscu firbi nehmahs, pahmet-
tahs fewin trihs reis frustu, tad peesite puktigs
ar sawu schkehpū us elas aktmineem un ar sihwu
balsi tam usbrehze: „Ko juhs tē darreet, kungs!“
— „Brahliht mihi lassis!“ atbildeja schuhpis is-
brishnojes: „woi tad tu ne redsi, kahds brish-
num tē irr? ahrē, kā wissa eesa greeschahs rinkt,
un es gaidu, kamehr mans nams schuryu inannim
flaht atqreesisees, ka ahtri warru atslehgt waltā,
jo zittadi aissfrees garam.“

P. S.

Kahds kurpju-puzzetais dsinne, deesinn pehz
kahdas waimas, weenu no saweem puiscchein no
deenesta. Sehns gan ilgi un gauschi luhsahs,
bet tas neko ne libhseja. — „Nu, woi tad es
pateesi wairs ne esimu juhsu deenesti?“ waijaja
puisis. — Nē, nē, albildeja meisters. — „Labbi,
mans draugs,“ fazzija puisis: „schē irr nauda,
nopuzzjeet mannas kurpes!“

Tee f a s fl u d d i n a s c h a n a s.

Us parvehleschanu tahs Keiserif Kas Majesteetes,
ta Patvaldineela wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tehj no Krohna Wirzawas pagasta tresas wissi tee, kam
taisnas präfischanas buhtu pee ta no Behnes pee Kr.
Wirzawas pagasta pahrrakstita, sadisbas un krahp-
schanas deht us Siberiju aissdihta Janna Mikkelsohna
(Jussa) atlakkuschas mantas, pahr kurru konkurse
spreesta, usaizinati, diwu mehneschu starpā, tas irr
ta 19tā September f. g., pee Krohna Wirzawas pa-
gasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne
klaufishs.

(T. S.)

(Nr. 330.)

(Pagasta teefas appalschraksts.)

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu präfischas-
nas buhtu pee ta zirkahrtiga Wentespilles Lizentes saim-

necka Wezzlihru Andrejja Waldmann, par kurrumantu parradu dehl konkurse spreesta, ka arri pee tahn otlikuschiham mantahm to nomirruschi pilles fainmeeku Wahgu Andscha un Mas - Rehschu Mahrtina, tohp usaizinati, 8 neddelu starpâ no appakforschrafstitas deenas, prohti lihds 24tu September f. g. pee Krohna Sarkanasmuischhas pagasta teesas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klaußhs. Krohna Sarkanasmuischhas pagasta teesa, 23schâ Juhli 1841.

(L. S.) ††† Jurre Lissia, pagasta wezzakais.

(Nr. 59.) B. Stavenhagen, teesas frihweris.

No Lihwes - Behrses pagasta teesas tohp wissi tee kam kahdas taisnas parradu präfischanas buhtu pee teem Lihwes - Behrses fainnekeem Gipteru Ansa Steinfeld, Batschu Ansa Walter un Ibgumu Jahn Busch, pahr kurrumantahm, inventarium-truhkuma un parradu dehl, konkurse spreesta, usaizinati, lihds 20tu September 1841, pee schihs pagasta teesas peeteiktees; jo pehz schi termina neweenu wairs ne klaußhs. Lihwes - Behrses pagasta teesa, tai 28ta Juhli 1841.

(L. S.) Ans Meier, pagasta wezzakais.
(Nr. 92.) Ed. Schmidt, teesas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas präfischanas buhtu pee ta pee Pastendes peerakstita, Samitesmuishâ deenesi bijuscha, taggad nomirruscha puuscha Gewalta Pehl-

mann, pahr kurrumantahm montu konkurse spreesta, tohp no Pastendes pagasta teesas usaizinati, pee saudeschanas sawas teesas 6 neddelu starpâ no appakforschrafstitas deenas, prohti lihds 20tu September f. g. ar sawahm präfischahanahm un peerahdischanahm pee schihs teesas peeteiktees un teesas spreedum fagaidiht. Pastendes pagasta teesa, 9ta August 1841.

(L. S.) ††† Jahn Leepin, peesehdetais.

(Nr. 43.) J. Detloff, pagasta teesas frihweris.

No Ohsolamuishas pagasta teesas tohp sunanu darrihts, ka tai, imâ September f. g. Ohsolamuishas Launagga - krohgâ lohpus un zittas leetos mairakohlitajeem pahrdohs. Krohna Ohsolamuishas pagasta teesa, 15ta August 1841.

(Nr. 223.) ††† Krische Kelder, peesehdetais.

Grosset, pagasta teesas frihweris.

Zitta fluddinachana.

Us ta zetta no Dubbelez lihds Schmandluchi - krohgam, jeb lihds tai brandmihna - sastawai pee Nihgas, irr pasuddusi farkana Saffian - kastite, kur bij eekschâ: 1) balti dseitens brillanta - akmins, ka firds istaisihts, 4½ karatu smags, 2) smaragd - akmina gredens ar noseem brillanteem wissapahrt, 3) gredens ar trim brillanteem, 4) gredens ar tirkis - akmini. Kas schihs leetas otrohn, tohp luhgts, tahs paschas prett 100 rubl. sudr. pateizibas naudas nodoh Gelgawa pee Joh. Ernst Zehr, esara eela.

Naudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Nihgâ, tamâ 18ta August 1841.

	Sudraba naudâ.	Rb. Ky.		Sudraba naudâ.	Rb. Ky.
1 jauns dahlberis	geldeja	1 33	1 pohds kannepu . . .	tappe malkahs ar	— 90
1 puhrs rudsu	tappe malkahs ar	1 60	1 — linnu labbakas surtes	—	2 —
1 — kweeschu	—	3 —	1 — — slittakas surtes	—	1 80
1 — meeschu	—	1 20	1 — tabaka	—	— 65
1 — meeschu - putraimu	—	1 90	1 — dseles	—	— 75
1 — ausu	—	— 75	1 — sweesta	—	2 20
1 — kweeschu - miltu	—	4 —	1 muzzza filku, preeschu muzzâ	—	7 50
1 — bihdeletu rudsu - miltu	—	2 10	1 — — wihschhu muzzâ	—	7 75
1 — rupju rudsu - miltu	—	1 60	1 — farkanas fahls . . .	—	7 —
1 — firmu	—	1 60	1 — rupjas leddainas fahls	—	6 —
1 — linnu - sehklas	—	3 50	1 — rupjas baltas fahls	—	4 40
1 — kannepu - sehklas	—	1 50	1 — smallas fahls . . .	—	4 —
1 — limmenu	—	5 —			

Brih w drifte h t.

No juhrmallas gubernementu angcas waldischanas pusses: Waldischanas - rahts U. Veitler.

No. 301.